

MEDEDEELINGEN VAN HET HOOFDBESTUUR

De wnd. penningmeester, de heer VEEN, heeft zijn taak weder overgedragen aan mejuffrouw L. S. D. MERKUS (adres Van Heutszboulevard 12, Batavia-Centrum), die van verlof is teruggekeerd. Den heer VEEN een woord van welgemeenden dank voor zijne goede zorgen!

De heer Dr COERT te Soerabaja heeft zich bereid verklaard zitting te nemen in het hoofdbestuur, zoodat ook Oost-Java daarin thans vertegenwoordigd is.

MEDEDEELINGEN VAN DE VEREENIGING

Afdeeling Semarang. — Op Zondag 13 Maart j.l. werd een excursie gehouden naar de waterval van Tjoeroeg nabij Soekoredjo, waaraan door 23 personen werd deelgenomen. Deze waterval, die een der grootste en schoonste is in Midden Java, stort zich in 3 trappen omlaag. Afgedaald kon worden tot onderaan de middelste trap; het pad was door de welwillende zorg van den Administrateur der Onderneming Tjoeroeg goed begaanbaar gemaakt. Verder afdalen is zonder bijzondere hulpmiddelen niet mogelijk. Daar men per auto tot bovenaan den val kan rijden, bepaalde de wandeling zich dus tot genoemde afdaling en terug, waarbij ook de flora en de fauna in oogenschouw werden genomen.

De deelnemers aan de excursie naar het oerbosch op de noordhelling van den Oengaran, vertrokken deels onder leiding van den voorzitter om 6 uur naar Medini en maakten vandaar de wandeling door thee- en kinatuinen en langs ravijnen, waarin o. a. boomvarens domineeren, naar den rand van het oerwoud en terug, een tocht vol bijzonder natuurschoon, waarvan zij dan ook voldaan huiswaarts keerden. Deels vertrokken zij onder leiding van den secretaris reeds om 4 uur van Semarang om den Oengaran tot aan den top te beklimmen. Door oponthoud werd een uur te laat van Medini vertrokken, hetgeen jammer was, omdat juist bij het bereiken van den Boetak (2050 m) de wolkenmassa's kwamen opzetten, die een gedeelte van het waarlijk grootsche panorama naar het Zuiden en het Westen omsluerden.

De weg naar den top gaat aanvankelijk door beschaduwde theetuinen, daarna door niet te dicht oerbosch en duurt drie uren. Van den top voert het pad na ± 100 m dalen en 75 m stijgen naar den meer noordelijk gelegen Oengaran (2025 m) met vrij uitzicht naar het Noorden. Hier zijn nog restanten van Hindoetempels aanwezig. Op beide toppen werd o. a. Javaansche Edelweiss aangetroffen. Het bosch der derde hoogtezône kenmerkt zich door veel baardmos aan de boomen. Deze excursie moge nog eens onder de aandacht der Semarangsche natuurliefhebbers worden gebracht, daar deze aantoon, hoe aantrekkelijk gemakkelijk men hier van de vrije natuur in al hare ongereptheid en verscheidenheid kan genieten: 1 uur per auto tot Medini, dan $1\frac{1}{2}$ uur loopen tot den boschrand en vandaar nog eens $1\frac{1}{2}$ uur tot het hoogste punt op 2000 m.

KORTE MEDEDEELINGEN

Kannibalisme van een tjitjak. — Op velen, die pas in Indië aangekomen zijn, maken al die 's avonds langs de muren rondkruipende tjitjaks een griezeligen indruk. Doch men went aan alles en reeds na een kort verblijf in dit goede land is die griezel-stemming in haar tegendeel verkeerd: men zou waarachtig niet graag meer de tjitjaks in huis willen missen. Tot die „Umstimmung” onzer gevoelens draagt ongetwijfeld bij, dat we al gauw ervan overtuigd raken, dat de tjitjaks door het verdelgen van insecten een nuttig werk verrichten. En we vergeven het hun dan gaarne, dat ze zoo nu en dan weleens uit het suikerpotje komen snoepen.

Ook ik heb altijd de meest vriendschappelijke gevoelens voor deze kleine huisgenooten gekoesterd, maar gisteren kreeg ik iets te zien, dat mijn gunstig oordeel over hen een kleine wijziging heeft doen ondergaan. Toevallig nam ik waar, hoe een volwassen tjitjak een jongen soortgenoot besloep en hem opeens in den nek greep. Een korte, heftige worsteling volgde, maar de groote tjitjak liet zijn prooi niet los en na een minuut of tien misschien was het pleit beslecht en werd het jeugdige slachtoffer met enkele gulzige happen naar binnen gewerkt.

Ik heb, nadat het drama beëindigd was, nog een poging gedaan om met een vlindernet den kannibaalsch aangelegden tjitjak te vangen, niet zoozeer uit een opwelling van wraakzucht — wat après tout misplaatst zou zijn —, maar met de bedoeling om eventueel door een foto van den maaginhoud van den tjitjak meer bewijskracht aan mijn verhaal te verleen. Het beestje was me echter te vlug af, zoodat de lezer het zonder zoo'n foto moet doen en me maar op mijn woord moet gelooven.

Medan, 3 April 1932.

J. C. v. D. MEER MOHR.

Zeeslangen.—Het buitengewoon interessante gifslangenboekje van Dr KOPSTEIN geeft mij aanleiding

het volgende mede te delen.

In Mei 1929 en Juni 1931 bezocht ik het eilandje Poeloe Manoek (Rotseiland), gelegen vóór de kust van Bantam op enkele kilometers westelijk van Sawarna, dat weer ongeveer 20 km ten westen van Palaboeanratoe ligt. Beide keeren trof ik op dit eilandje, waar een aantal sterns en reigers broeden, ettelijke groote exemplaren van een zeeslang aan. Een huid zonder kop, die in mijn bezit is, heeft een lengte van ruim 1,75 m.

Uit bijgaande foto is te zien, dat wij waarschijnlijk te doen hadden met *Thallasophis*. De slangen werden meest gezien in spelonken tusschen de sterk verweerde rotsen van het eilandje, dat zich tot een meter of tien boven zee verheft. Zij waren steeds zeer vadsig en . . .

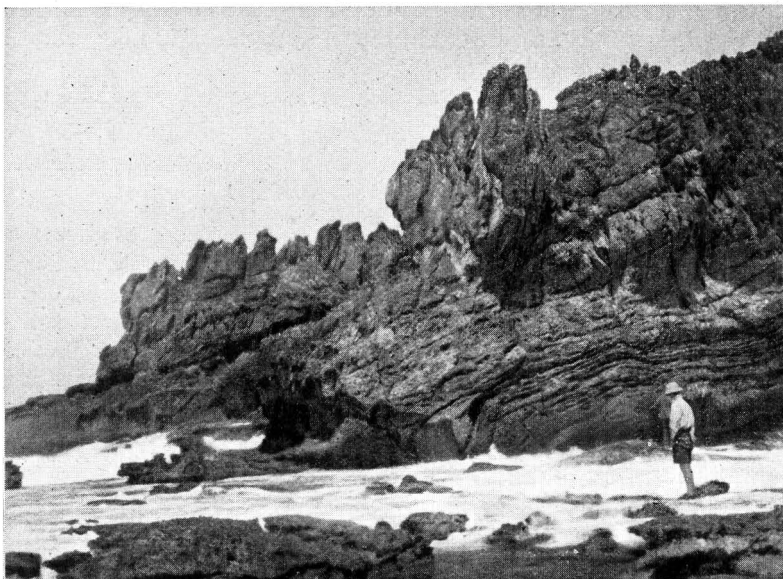

Fig. 1. Poeloe Manoek of Rotseiland (Zuidkust van Bantam).

het lichaam bevatte een aantal eieren.

Volledigheidshalve vermeld ik nog, dat even verder aan de baai wel een zeearend nestelde, welke door ons echter nooit op het eiland werd gezien.

Thans nog een vraag. In het boekje wordt ook vermeld, dat in Britsch Indië jaarlijks 20. à 30.000 menschen aan slangenbeet zouden sterven, waarvan de oeler welang, de krait, meestal de schuld krijgt. Nu heb ik indertijd gelezen, maar ik herinner mij niet meer waar, dat een onderzoek is ingesteld bij lichamen, die heetten gestorven te zijn aan slangenbeet, bij welk onderzoek vooral de afstanden der door de giftanden gemaakte wondjes werden bepaald, en wel met het verrassende resultaat, dat deze zelden klopten met den vrij constanten afstand der giftanden van de krait en cobra, maar varieerden van 5 tot 45 mm, hetgeen er op wijst, dat van deze 20. à 30.000 personen waarschijnlijk een kleine honderd procent reeds aan vergiftiging gestorven was, vóórdat de prikjes, die de schuld op de slang moesten werpen, werden aangebracht. Ik zou wel eens willen weten of Dr KOPSTEIN dit ook niet zeer waarschijnlijk acht. Ik heb een maand of negen door Britsch Indië gezworven, zoowel in de Himalaya als in het uiterste Zuiden en vaak genoeg in bosch en veld, maar van aanvallende gifslangen nooit iets bemerkt, noch zelfs er iets van gehoord in mijn onmiddellijke omgeving.

Haarlem, Februari 1932.

Fig. 2. Een zeeslang (*Thallasophis*) tusschen de rotsen.

Dr W. G. N. VAN DER SLEEN.